

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

з Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1.70 кор.

За границею:

на цілий рік: зі щоденною
виплатою 7 доларів, або 12
рублів; з виплатою двічі
в тижні 5½ долара, або 10
рублів; з виплатою що субо-
ти 4½ долара, або 9 рублів.
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о 5½ год. пополудня.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» при ул.
Оссолінських ч. II. (партер)
(Фронт від ул. Тихої). Експе-
диція місцева в Агенції
Соколовського в насажі Гавс-
мана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє.—

Рекламації неопечатані в
вільні від порта. — Оголо-
шеня звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надісланім» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесеня по 30 сот.
від стрічки.

Невдача наміреної угорським правительством розвязки переселеня.

(+) В ч. 109 подали ми огляд стану угорського переселеня і єго значінє для Австрії, а також ті домаганя, які угорське правительство поставило в цілі розвязки переселеня. Над домаганяма угор. правительства застановляла ся австр. рада міністрів і відклонила їх по пятигодинній нараді, а се вже вказує, що в справі сих домагань не буде вже дальших переговорів.

Відмова австр. правительства відносить ся з усею рішучістю проти вимаганї угорським правительством виплати готівкою, так що й в банківській справі становище що до можливих в будучині намірів мадярських є ясно означене.

Причини такого становища австр. правительства зовсім прості і ясні. Перед півтора роком держ. рада мимо всяких сумнівів згодила ся на останку на австро-угорську угоду, щоби по десятилітній боротьбі дійти до якогось спокое і заняти ся иншими важними справами внутрішньо-австрійськими.

Відомо, що христ. суспільники противні засадничо такому продовжуваню угоди що 10 років, а коли в 1907 р. на се згодили ся, то очевидно не на те, щоби в 1½ року наново розпочинати угодову боротьбу. Задля того зовсім се не є прямиловою річю, як навіть Веверле і Кошут тепер згодили ся на певні услівя згоди,

наколиб в 1917 р. мала розпочати ся нова боротьба.

Відносини в Угорщині сегодня такі непевні, що нинішні верховладники мадярські не можуть бути самі себе певні і за певнювати про волю своїх наслідників, а тим менше можуть ручити про можливости, які могли би виринути на світовій торговиді.

Тимто зовсім не порадно було би сегодня вже рішати про цю між Австрією і Угорщиною, про умовини народо-господарської спільности, що буде знов зависиме від того, як будуть розвязані торгові договори з заграницею, котрі кінчать ся в 1917 р.

Колиб н. пр. Англія рїшила ся в своїх кольоніях перейти від свободної торгівлі до протекціоністичної системи, тоді перемінє ся в одну мить народо-господарске уладженє Європи а монархія наша чи хоче, чи не хоче, була би приневолена приминити ся до нових форм торгово-політичної самооборони. Задля того нині неможливо рішати про торгіву політику в будучині лише тому, бо се потрібне для встановленя угорської коалїції. Продовженє угоди є так само в інтересі Австрії як і Угорщини і нема причини окуплювати се значяними подарками і засадничим зреченєм народо-господарської спільности через заведенє пламежидержавного і виплат готівкою, Австрія не має причини журити ся тим, як би забезпечити угорській коалїції дальше сї е-ствоване

Окрім того й з голосів мадярського дневникарства можна виривно відчувати, що сї змаганя угор. правительства до полага-

ди переселеня зовсім не були поважні. Угорська коалїція рада би сак так перебити ся до осени, щоби відтак виступити в цілою силою в делегаціях проти Корони, бар. Еренталя і проти Австрії. Др. Веверле мабуть і сам не дуже несподівано заскочений відмовою австр. правительства. Можна бути певним, що др. Веверле виступить з повним пляном розвязки переселеня, котрий буде різнити ся що до форми, але не що до сути від теперішнього. Угорське правительство забуває, що тепер в Австрії одного дня не вдержалоб ся правительство, котре би згодило ся на народо-господарські і державно-правні уступки по мысли Мадирів. Нічого отже не поможуть погрози Юста, Гольольо і т. п. прихильників банкової самостійности. Нічого не поможуть погрози Budapesti Hirlap-a і визнаеня до „пассивної резистенції“. Монарх рішучо відказав згоди на банківий поділ, а так само заявив, що не заіменує кабінету з самих независимців. В суботу відбула ся рада угорських міністрів, котра була вельми бурлива, а в середу має відбути ся нова рада міністрів.

Промова пос. д-ра Евг. Олесницького,

виголошена в бюджетовій комісії державної ради при рубриці „міністерство справедливости“.

(Дальше).

В 1906 р. видано закон для спростованя ґрунтових книг в Галичині і Буковині.

Закон відповідає ледви в части найбільше

Сильвіо Пелліко.

Із днів мого тюремного життя.

(Le mie prigioni).

З італійської мови переклав

Володимир Держирука.

(Дальше).

Офіцер крикнув до нас, щоби ми звернули ся до палати й дивили ся до гори. Ми послухали й побачили на галерії судову особу з папером в руках: се був засуд. Сильним голосом прочитано його.

Глибока тишина царювала до слів: засуджений на смерть. Опісля озвав ся загальний гомін співчутя. Нова мовчанка: слухають прочого. При словах: засуджені на тяжку тюрму, Маранчеллі на двацять, Пелліко на п'ятнадцять літ — розніс ся новий гомін.

Офіцер казав нам зійти. Ще раз оглянули ся ми довкруга й зійшли на долину. Знов перейшли ми кризь подвірє, вийшло високими східками, вернули до кімнати, відки мали нас забрати і тут зняли нам з рук ланцюжки й завели до San Michele.

LIV.

Всіх, що були засуджені перед нами, перевезено вже в товаристві комісаря поліції до Любляни або до Шпільберґу. Тепер ожидали повороту того самого комісаря, щоби він завіз нас на місце призначеня. Минув місяць.

Тоді переводив я мій час на тім, що я чи-

мало оповідав або слухав оповіданя. Крім сего читав мені Марончеллі свої літературні твори, а я читав йому свої. Одного вечера читав я з вікна Ester d'Engaddi товаришам: Canova, Rezia і Armari, а слідуючого вечера Iginia d'Asti.

Вночі однак плакав я і або спав мало або нічого.

З тугою бажав дізнати ся, як прийняли мої родичі вістку про мою недолю.

Вкінці прийшов лист від мого батька. Який був мій біль, коли я довідав ся, що мого останного листу не вислано сейчас, хоч як я благав слідчого судию! Безталаний батько, надіючи ся все таки, що мене не засудять, взяв одного дня медіолянську часопись й найшов там мій засуд! Він сам оповідав мені про сей страшний случай і я міг з сего уявити собі велич болю, що рвав його душу!

Ах, як співчував я невизказано йому, матері й цілій родині, як запалав я гнівом, що мого листу сейчас не вислано! Хочби в сїм не було жадної злоби, але я уважав се за некорисну роботу. Я добачував в сїм вишукане варварство й вирахованє: такою карою вразити й моїх родичів. Ціле море крови був би я вилив, щоби пімстити сю можливу нелюдскість.

LV.

Комісар повернув вкінці в Німеччини і лично повідомив нас, що за два дні виїдемо.

— Приємно мені — додав — подати вам радісну вістку. Вертаючи із Шпільберґу, бачив ся я у Відні з Єго Величеством Цісарем і він сказав мені, що ваша кара не буде тривати 24, тільки 12 годин. Тими словами хотів він сказати, що кару в половині даровано.

Сего зниженя кари не заявили нам ніколи урядово, та се імовірно було правдою, тим більше, що сю вістку сказав він нам в порозуміню з комісією.

Я тим однак не тіпив ся так дуже, бо для мого духа було півоєсьма літ тюрми не багато страшнішими, як п'ятнадцять. Для мене се видало ся неімовірним, щоби я так довго жив.

З моїм здоровлєм було знов лихо. Чув я діймаючі болі в грудях, кашляв так, що бояв ся грудної недуги.

Ів я дуже мало, тай то не травив добре.

Наш виїзд послідував вночі з 25. на 26. марта. Позволили нам попрощати нашого приятеля, доктора Чезара Армарі. Поліційний слуга прив'язав нам до правої руки і лівої ноги ланцюх, щоби ми не кинулись утікати. Ми всіли до ґондолі а наша сторожа повеслувала до Fusin-и.

Тут стояли два вози готові. Rezia і Canova всіли до одного, а і Марончеллі до другого. В однім сидів комісар з двома арештантами, в другім підкомісар з двома иншими. Шість або сїм поліціантів із шаблями й карабінами товаришили нам і они сиділи в части біля нас, в части на козлі.

Коли недоля когось силує покидати рідний край, се дуже болючо; та накидати його в кайданах, бути відвезеним в острійше підсоне і там мусіти переживати цілими роками, се щось так страшного, що для зображеня сего бракує слів.

(Дальше буде).

